

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ**

Затверджено рішенням Вченої ради
Інституту органічної хімії НАН
України
14 квітня 2026 року, протокол № 6

**ПРАВИЛА ПРИЙОМУ
до аспірантури для здобуття
наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю: ЕЗ «Хімія», спеціалізація «Органічна хімія»
в Інституті органічної хімії НАН України в 2026 році**

Загальні положення

1. Проведення освітньої діяльності в Інституті органічної хімії НАН України здійснюється відповідно до наказу МОН України №88–л від 05.05.2017 р. «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні», за акредитованою освітньо-науковою програмою: «Органічна хімія» (спеціальність ЕЗ «Хімія», сертифікат № 11781 від 05.05.2025 р.).
2. Правила прийому розроблені Приймальною комісією Інституту органічної хімії НАН України відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373 та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 20 березня 2026 року за № 374/45768.
3. Інститут органічної хімії НАН України оголошує прийом до аспірантури на очне та заочне навчання за спеціальністю: ЕЗ «Хімія», спеціалізація «Органічна хімія» відповідно до ліцензії у межах ліцензованого обсягу.
4. Організацію прийому вступників до аспірантури Інституту органічної хімії НАН України здійснює Приймальна комісія, склад якої затверджує директор Інституту органічної хімії НАН України, який є її головою.
5. Директор Інституту органічної хімії НАН України забезпечує дотримання законодавства України, у тому числі Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2026 році та цих Правил прийому.
6. Усі питання, пов'язані зі вступом до аспірантури Інституту органічної хімії НАН України, вирішуються Приймальною комісією на її засіданнях. Рішення Приймальної комісії оприлюднюються на офіційному веб-сайті Інституту.
7. Рішення Приймальної комісії, прийняте у межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу директором Інституту органічної хімії НАН України.
8. Прийом в аспірантуру на третій освітньо-кваліфікаційний рівень здійснюється на конкурсній основі незалежно від джерел фінансування навчання.

§1. Вимоги до рівня освіти вступників

До навчання до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста).

Підготовка в аспірантурі Інституту здійснюється за рахунок:

- коштів Державного бюджету України;

•коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту) для осіб визначених частинами 1, 3, 5, 6 статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», за умови підтвердження відповідного права засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (Порталу Дія) або шляхом електронної інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром з призовників, військовозобов'язаних та резервістів та Єдиною державною електронною базою з питань освіти.

Договір із замовником щодо навчання для здобуття вищої освіти доктора філософії за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб укладається на основі результатів складання вступних іспитів, рішення приймальної комісії та наказу директора про зарахування до аспірантури.

Оплата навчання здійснюється згідно з договором, укладеним сторонами. Вартість навчання формується з оплати за наукове керівництво за весь період навчання та нарахування на зарплату і накладні витрати.

Підготовка іноземних громадян та осіб без громадянства здійснюється на підставі:

- міжнародних договорів України та/або міжнародних програм обміну або мобільності;
- на підставі договорів між Інститутом органічної хімії НАН України та установами інших країн, щодо обміну вченими чи академічної мобільності;
- за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту).

Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими оголошується прийом на навчання, нормативні терміни навчання для здобуття наукового ступеня доктора філософії подано у Додатку 1.

Аспіранти денної форми навчання:

- отримують державну стипендію у разі зарахування на навчання за державним бюджетом у відповідності з чинним законодавством України;
- іногородні аспіранти на підставі довідки з постійного місця реєстрації забезпечуються гуртожитком для несімейних.

Термін навчання в аспірантурі не перевищує 4-х років.

§2. Терміни прийому заяв і документів, вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання

1. Порядок роботи Приймальної комісії: щодня, крім суботи та неділі, з 11:00 до 17:00.
2. Прийом заяв і документів, вступні іспити, конкурсний відбір та зарахування на навчання до аспірантури денної форми навчання проводяться в такі терміни:

Етапи вступної кампанії	
Реєстрація для участі в ЄВІ/ЄВВ	23 квітня – 14 травня 2026 року (основна) 26 травня – 28 травня 2026 року (додаткова)
Сесія ЄВІ/ЄВВ	14 липня – 29 липня 2026 року (основна) 24 серпня – 28 серпня 2026 року (додаткова)
Початок прийому заяв і документів	07 серпня 2026 року
Закінчення прийому заяв і документів	25 серпня 2026 року
Термін проведення вступних іспитів	26 серпня – 07 вересня 2026 року
Терміни зарахування вступників за державним замовленням	До 14 вересня 2026 року
Терміни зарахування вступників за кошти фізичних та юридичних осіб	До 20 вересня 2026 року
Початок навчання в аспірантурі	1 жовтня 2026 року

§3. Порядок прийому заяв і документів

1. Вступники до аспірантури подають такі документи:

- заяву на ім'я директора Інституту органічної хімії НАН України;
- особовий листок з обліку кадрів, засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник до аспірантури навчається або Інституту органічної хімії НАН України;
- автобіографію написану від руки;
- 4 фотокартки 3x4 см;
- результати Єдиного вступного іспиту (ЄВІ);
- результати Єдиного вступного випробування (ЄВВ) з методології наукових досліджень;
- список опублікованих наукових праць і винаходів; відбитки опублікованих статей/тез (за наявності);
- дослідницьку пропозицію з обраної спеціальності;
- медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086/о;
- засвідчену копію диплома про закінчення вищого навчального закладу.

Особам, які здобули вищу освіту за кордоном, встановлюється еквівалентність поданого диплома відповідно до «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015 року;

- рекомендацію Вченої ради вищого навчального закладу (за наявності);
- копію документа, що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство, посвідчують особу чи її спеціальний статус»
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера (для осіб, які вступають до аспірантури на денну форму навчання);
- копію військово-облікового документа;
- довідку з постійного місця реєстрації (для осіб, які мають намір проживати в гуртожитку);
- копію трудової книжки, завірену за місцем праці (за наявності);
- заяву про надання згоди на збір та обробку персональних даних.

2. Паспорт, диплом та додаток до диплома про раніше здобутий освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) та військово-облікового документ пред'являються вступниками особисто.

3. Приймальна комісія Інституту допускає вступників до вступних випробувань на підставі поданих (всіх, наведених у переліку та вчасно поданих) документів і може відмовити вступнику в допуску до вступних випробувань в аспірантуру у зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому.

4. Дослідницька пропозиція – це науковий текст, підготовлений вступником до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці; можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо.

Вимоги до дослідницьких пропозицій формуються Інститутом відповідно до особливостей спеціальності.

Оцінювання дослідницької пропозиції (з можливою презентацією її за рішенням Приймальної комісії Інституту) відбувається на вступному іспиті зі спеціальності як його складова.

5. Трудова книжка (за наявності) із записом про звільнення з останнього місця роботи у зв'язку зі вступом до аспірантури на денну форму навчання подаються аспірантом особисто у десятиденний термін після зарахування до аспірантури.

§4. Проведення вступних іспитів та конкурсний відбір

1. Вступники до аспірантури складають вступні іспити:

Умовою допуску до вступних випробувань для вступу до аспірантури є успішне складання єдиного вступного іспиту (ЄВІ) в 2024 або 2025 або 2026 роках з оцінкою за кожен з його компонент не менше ніж 150 балів та успішне складання єдиного вступного випробування (ЄВВ) з методології наукових досліджень у 2025 або 2026 році з оцінкою за тест не менше ніж 100 балів, які проводяться Українським центром оцінювання якості освіти відповідно до законодавства.

ЄВІ – форма зовнішнього оцінювання підготовленості вступника для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, яка поєднує тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної (англійської, німецької, французької, іспанської на вибір вступника) мови;

ЄВВ – форма зовнішнього оцінювання підготовленості особи з методології наукових досліджень для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

2. Вступні випробування до аспірантури складаються з:

- вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- презентації дослідницької пропозиції по спеціальності, яка передбачає заслуховування та обговорення поданої вступником дослідницької пропозиції за встановленою формою.

Послідовність складання вступних іспитів до аспірантури наступна: додаткове випробування (у разі необхідності), випробування з фаху.

3. Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

Додаткові вступні випробування передують вступному іспиту зі спеціальності.

Оцінювання додаткових вступних випробувань відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано». У тому випадку, коли за додаткове вступне випробування вступник отримав оцінку «не зараховано», він не допускається до наступного вступного іспиту і позбавляється права брати участь у конкурсі.

4. Особам, допущеним за рішенням Приймальної комісії до вступних іспитів в аспірантуру, надається відпустка для підготовки та складання іспитів згідно з чинним законодавством України.

5. Конкурсна оцінка (КО) особи, яка претендуватиме на зарахування до аспірантури, формуватиметься за формулою:

$$\text{Конкурсний бал (КБ)} = \text{К1} \times \text{П1} + \text{К2} \times \text{П2} + \text{К3} \times \text{П3},$$

де:

- **П1** - оцінка тесту з іноземної мови ЄВІ;
- **П2** - оцінка єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень;
- **П3** - оцінка вступного іспиту із спеціальності;
- Предметні коефіцієнти $\text{К1} = 0,2$; $\text{К2} = 0,2$; $\text{К3} = 0,6$.

Якщо результат розрахунку конкурсного бала є більшим ніж 200, він встановлюється таким, що дорівнює 200. Якщо результат є меншим ніж 100, він встановлюється таким, що дорівнює 100.

6. Знання та вміння, продемонстровані вступниками до аспірантури на вступних випробуваннях зі спеціальності, оцінюються за шкалою 100-200. Вступне випробування складається з презентації дослідної пропозиції та вступного іспиту зі спеціальності. Вступники, які набрали менш як 150 балів за презентацію дослідної пропозиції, позбавляються права участі

у конкурсі.

7. Додаткові бали за наукові та навчальні досягнення вступників до аспірантури нараховує екзаменаційна комісія Інституту після проведення вступного іспиту зі спеціальності у разі одержання однакової кількості балів вступниками.

Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення для вступників до аспірантури подано у Додатку 2.

8. Зарахування на загальних підставах відбувається за сумою балів, отриманих за вступні іспити, та додаткові бали, нараховані за навчальні та наукові досягнення.

9. Вступники до аспірантури, які не пройшли за конкурсом, набравши напівпрохідний бал, можуть бути рекомендовані до зарахування в аспірантуру для освоєння освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за кошти фізичних (юридичних) осіб.

10. Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня; особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі у наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не дозволяється.

11. Вступні випробування до аспірантури проводяться екзаменаційною комісією, яка призначається наказом директора Інституту органічної хімії НАН України.

12. Апеляції на результати вступних випробувань, проведених Інститутом, розглядає апеляційна комісія, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом директора Інституту органічної хімії НАН України.

§5. Право на першочергове зарахування

У разі одержання однакової кількості балів переважне право при зарахуванні до аспірантури матимуть вступники:

- які мають наукові публікації, брали участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях;
- які успішно закінчили магістратуру, отримавши диплом магістра з відзнакою;
- рекомендовані до вступу в аспірантуру Вченою радою вищого навчального закладу (факультету, інституту), наукової установи;
- мають міжнародний сертифікат з іноземної мови, що підтверджує рівні C1 або C2.

§6. Зарахування на навчання

Рейтинговий список вступників до аспірантури, які рекомендуються до зарахування, впорядковується за конкурсним балом від більшого до меншого.

**Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими оголошується прийом на навчання в
аспірантурі для здобуття наукового ступеня доктора філософії в
Інституті органічної хімії НАН України**

Адреса інституту, телефон	Галузь знань		Спеціальність			Нормативний термін
	Шифр	Назва	Код	Назва	Спеціалізація	
02094 м. Київ, вул. Академіка Кухаря, 5, тел.: +380 (44) 499-46-13 +380 (44) 292-71-50	Е	Природничі науки, математика та статистика	ЕЗ	Хімія	Органічна хімія	4 роки

Порядок нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення вступників до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії

Навчальні та наукові досягнення	Код	Кількість балів
Міжнародний сертифікат з іноземної мови, отриманий за останні два роки, що підтверджує рівні С1-С2	ДБ1	С1 – 5; С2 – 10
Диплом переможця та призера всеукраїнської студентської олімпіади МОН України з фаху*	ДБ2	перше місце – 5 друге місце – 3 третє місце – 2
Диплом переможця та призера конкурсу наукових студентських робіт МОН України з фаху*	ДБ3	перше місце – 3 друге місце – 2 третє місце – 1
Диплом переможця та призера конкурсу наукових студентських робіт НАН України з фаху*	ДБ4	перше місце – 3 друге місце – 2 третє місце – 1
Диплом лауреата премії НАН України для молодих учених та студентів вищих навчальних закладів за обраною спеціальністю*	ДБ5	5
Стаття у науковому виданні, включеному до Переліку наукових фахових видань України (за обраною спеціальністю) **	ДБ6	5 (кожна стаття)
Наукова стаття у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science, Scopus та інші) за обраною спеціальністю**	ДБ7	10 (кожна стаття)
Одноосібна монографія або розділ у колективній монографії, яка рекомендована до друку вченою радою факультету/інституту чи ВНЗ**	ДБ8	10
Патент або авторське свідоцтво на винахід**	ДБ9	5
Рекомендація вченої ради факультету/інституту до аспірантури (за наявності)	ДБ10	1
Диплом магістра/спеціаліста з відзнакою	ДБ11	5

* - диплом, отриманий під час навчання у магістратурі;

** - за період не більше трьох років до моменту вступу.

Положення про Приймальну та Предметну комісію Інституту органічної хімії НАН України

Загальна частина

1. Приймальна комісія Інституту органічної хімії НАН України – робочий орган, передбачений частиною першою статті 38 Закону України «Про вищу освіту» (далі – Закон), що утворюється для організації прийому в аспірантуру. Термін повноважень Приймальної комісії становить один календарний рік.

Приймальна комісія працює на засадах демократичності, прозорості та відкритості відповідно до законодавства України, Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів України, затверджених МОН і зареєстрованих у Міністерстві юстиції (далі – Умови прийому), Правил прийому Інституту органічної хімії НАН України (далі – Правила прийому), Положення про Приймальну комісію, яке затверджене Вченою радою Інституту органічної хімії НАН України.

2. Склад Приймальної комісії затверджується наказом директора Інституту. Голова Приймальної комісії несе персональну відповідальність за виконання покладених на Приймальну комісію завдань і здійснення нею своїх функцій.

До складу Приймальної комісії входять:

- голова Приймальної комісії;
- відповідальний секретар Приймальної комісії;
- уповноважена особа Приймальної комісії з питань прийняття та розгляду заяв і відповідних документів;
- члени Приймальної комісії.

3. Предметна комісія утворюються для проведення вступних випробувань до аспірантури.

До складу предметної комісії включаються доктори філософії та доктори наук, які здійснюють наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметної комісії можуть бути призначені також представники інших вищих навчальних закладів (наукових установ), з якими укладено договори про ведення спільної наукової діяльності та/або спільного керівництва дослідженнями аспірантів або спільного виконання освітньо-наукової програми, або якщо здійснюється підготовка докторів філософії за освітньо-науковою програмою, узгодженою між Інститутом і науковою установою.

Правила прийому іноземних громадян до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії в Інституті органічної хімії НАН України у 2025 році

§1. Вимоги до рівня освіти іноземних вступників

До аспірантури на очну (денну) та заочну форми навчання для здобуття ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються іноземні громадяни, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста.

Підготовка іноземних громадян в аспірантурі Інституту здійснюється за рахунок:

- державного замовлення (квота Міністерства освіти і науки України);
- міжнародних договорів, укладених з вищими навчальними закладами;
- юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту) - понад державне замовлення.

Перелік галузей знань та спеціальностей, за якими оголошується прийом іноземних громадян на навчання, ліцензійний обсяг та нормативні терміни навчання для здобуття ступеня доктора філософії подано у Додатку 1.

Термін навчання в аспірантурі не перевищує 4-х років.

§2. Строки прийому заяв і документів, вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання

1. Порядок роботи Приймальної комісії підготовчого відділення для навчання іноземних громадян: щодня, крім суботи та неділі, з 11:00 до 17:00.

2. Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 1541 від 25 листопада 2013 року «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства» прийом заяв і документів від іноземних громадян, проведення співбесід та зарахування на навчання до аспірантури денної форми здійснюється протягом навчального року.

§3. Порядок прийому заяв і документів

1. Іноземні вступники до аспірантури подають такі документи:

- заяву на ім'я директора Інституту органічної хімії НАН України;
- 4 фотокартки 3×4 см;
- список опублікованих наукових праць і винаходів; відбитки опублікованих статей/тез (за наявності);
- дослідницьку пропозицію з обраної спеціальності;
- результати складання єдиного вступного іспиту (ЄВІ);
- медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086/о чи аналогічний медичний документ (сертифікат) про стан здоров'я, засвідчений офіційним органом охорони здоров'я країни, з якої прибув іноземець, виданий не раніше, ніж за два місяці до від'їзду іноземця на навчання в Україну;
- засвідчену копію диплома та додатку до диплома про закінчення вищого навчального закладу, документ про раніше здобутий освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень і додаток до нього.
- рекомендацію вченої ради вищого навчального закладу (за наявності).

Документи про освіту мають бути засвідчені у країні їх видачі у спосіб, який офіційно застосовується у цій країні для такого засвідчення, та легалізовані відповідною закордонною установою України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, і подаються з перекладами на українську мову з нотаріальним засвідченням.

Від легалізації цих документів звільняються громадяни країн-учасниць Конвенції, що

скасовує вимогу легалізації іноземних офіційних документів (Гаага, 1961 р).

Не потребують легалізації та апостилю документи, видані у країнах-учасницях Конвенції про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах (Мінськ, 1993 р.).

Відповідно до «Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти», затвердженого наказом МОН України № 504 від 05.05.2015 року документи про освіту, отримані за кордоном, в обов'язковому порядку проходять процедуру визнання освітнього рівня.

2. Паспорт, документи про освіту подаються іноземними громадянами особисто.

3. Приймальна комісія Інституту допускає іноземних громадян до проведення співбесіди з мови та спеціальності на підставі поданих (всіх, наведених у переліку та вчасно поданих) документів і може відмовити вступнику в допуску до проведення співбесід для навчання в аспірантурі в зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених Правилами прийому.

4. Дослідницька пропозиція – це науковий текст, підготовлений іноземними вступниками до аспірантури, в якому обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці; можливі шляхи розв'язання поставлених задач тощо.

Вимоги до дослідницьких пропозицій формують відповідно до особливостей кожної обраної вступником спеціальності і затверджуються Вченою радою Інституту.

Оцінювання дослідницької пропозиції (з можливою презентацією її за рішенням інституту) відбуватиметься на співбесіді зі спеціальності як його складова.

5. Іноземні особи, які раніше навчалися в аспірантурі за державним замовленням і не захистилися або були відраховані з неї завчасно, мають право на повторний вступ до аспірантури за кошти фізичних (юридичних) осіб.

§4. Проведення співбесід та зарахування

1. Іноземні вступники до аспірантури Інституту проходять наступні співбесіди:

- зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- додаткові співбесіди (у разі необхідності) для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста).

Послідовність проведення співбесіди до аспірантури наступна: спеціальність, додаткова співбесіда (за потреби).

2. Іноземним вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням відділу аспірантури інституту може бути призначена додаткова співбесіда.

Оцінювання додаткової співбесіди відбувається за двобальною шкалою: «зараховано» або «не зараховано».

У тому випадку, коли за результатом співбесіди вступник отримав оцінку «не зараховано», Інститут приймає рішення про неможливість зарахування іноземного громадянина на вибрану спеціальність.

Програми додаткових співбесід розробляються Інститутом і затверджуються рішенням Вченої ради Інституту.

3. Програми співбесід зі спеціальностей формує Інститут, вони затверджуються Вченою радою Інституту і оприлюднюються на його сайті вступної кампанії.

4. Не допускається повторне проходження співбесіди.

5. Зарахування на загальних підставах відбуватиметься за результатами співбесіди зі спеціальності та додатковими балами, нарахованими за навчальні та наукові досягнення (за наявності).

6. Іноземні вступники до аспірантури, які успішно пройшли всі співбесіди, рекомендовані до зарахування в аспірантуру для освоєння освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за кошти фізичних (юридичних) осіб. Зарахування іноземних вступників до аспірантури за державним замовленням відбувається на підставі квот Міністерства освіти і науки України.

**Голова Приймальної комісії
чл.-кор. НАН України**

**Відповідальний секретар
Приймальної комісії
чл.-кор. НАН України**



Михайло ВОВК

Юлія РАССУКАНА